



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. In articulis Clementi quinto oblatis adversùs memoriam Bonifacij
asseritur Ecclesias cathedrales esse sub tuitione Regis. Earum vacantium
reditus, qui se sua Regalia existunt, ad illum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

est hoc loco vocem *Regalia* heic novè accipi, pro custodia nimirum & usufructu omnium fructuum & reddituum provenientium interim dum sedes vacat: *Fructus sive redditus provenientes vacationis tempore.*

V. Dubitandum non est quin generali fructuum vocabulo comprehenderetur etiam collatio Præbendarum, cum juxta Alexandri tertij constitutionem, quæ ante hoc Concilium edita est, collationes recenserentur in fructibus. Sed tamen maluit Concilium jus illud extraordinarium verbis generalibus, quòd & ipsa validæ rationis loco esse possent, complecti quàm illud differtis verbis explicare. Neque enim probabile est eam fuisse patribus Concilij mentem, cum hunc canonem conderent, ut collationes Præbendarum adimerent Principibus; cum Innocentius tertius anno millesimo ducentesimo decimo, Clemens quartus anno millesimo ducentesimo sexagesimo septimo, & Gregorius ipse decimus anno M C C L X X I. hujusmodi Præbendarum collationes à Regibus sede vacante factas approbaverint.

VI. Hæc tamen reticentia occasionem postea subministravit Bonifacio Papæ octavo de hoc jure controversiam movendi adversus Philippum Pulchrum Regem Francorum, cui scripsit Pontifex eos se pro hæreticis habere qui contendebant collationem Beneficiorum, quòd spiritualia sint, fieri posse à laïca persona. Verùm Rex jus suum tuitus est allegata veteri consuetudine regni sui. Ioannes de Parisiis, temporis illius scriptor, ea occasione scripsit Tractatum de potestate papali & regia, in quo inter alia examinat quæstionem collationis Beneficiorum. Ait autem quòd cum Ecclesia Patronis concesserit jus præsentationis, contemplatione foundationis Beneficiorum, potuit quoque ipsa ac debuit in gratiam insignium virorum connivere eorundem Beneficiorum collationibus, velut vices rependens protectioni quam illi impertiuntur Ecclesiæ, & consideratione beneficiorum ab iis præstitorum Ecclesiis, præsertim cum collatio ac præsentatio non sint propriè res spirituales, sed tantum spiritualibus connexæ *per antecedentiam*, ut ille loquitur. Significat autem eas antecedere exercitium spirituale & officium quod beneficiatus præstat Ecclesiæ. Nam licet Episcopo injuria fieri videatur cum collatione quorundam Beneficiorum sede vacante vacantium privatur, leve tamen illud damnum majore commodo refarcitur, protectione nimirum & donationibus factis & in posterum faciendis in gratiam Ecclesiarum.

Quod annexum est spiritualibus officiis per antecedentiam, ut presentatio, vel collatio, seu jus conferendi, quia non sic dependet à spirituali, sed è converso, potest competere laico præcipuè, & ex concessione Ecclesiæ, vel ex promissione, & ex longa consuetudine præscripta, potest Rex sibi jus acquirere, cum sibi non repugnet. Infrà: Dicta consuetudo cum non sit damnosa in ministris Ecclesiæ, sed in pluribus fructuosa, non præjudicat juri publico in genere, licet videatur præjudicare in specie. Nam licet videatur præjudicare Episcopis qui privantur collatione Beneficiorum quæ de jure communi eis debetur, tamen Ecclesiæ aliunde ex hoc emolumentum accipiunt præponderans, ratione defensionis & donationis & foundationis. Et ideo non præjudicat simpliciter.

Joan. Pais. de potest. reg. & pap. c. 21.

VII. In articulis Clementi Papæ quinto à Gulielmo de Nogareto oblatis adversus memoriam Bonifacij octavi, quam is damnari debere contendebat ob crimen hæreseos, tria quædam proponuntur tanquam certa & manifesta adeoque nota ut nemo contradiceret. Primum enim asseritur quamplurimas Ecclesias esse sub tuitione Regis, in primis verò omnes Ecclesias cathedrales hujus regni, adeo ut si vis aliqua illis inferatur, Rex auctoritate sua refarciri damna procurer. Secundò, inter jura regia illud quoque recenseri, ad eum nempe pertinere usum fructum omnium fructuum & reddituum Ecclesiarum cathedralium vacantium, qui de sua Regalia existunt, donec novus Episcopus bona temporalia à Rege receperit, post præstitum videlicet juramentum fidelitatis aut homagium. Tum Ecclesias in quibus Rex fruitur hoc jure Regaliæ, fundatas fuisse à Regibus Francorum. Tertio, Regem, sede vacante, conferre Præbendas, Dignitates, & Beneficia quorum collatio ad Episcopum pertinebat, etiamsi vacent in Curia Romana.

VIII. Porro cum antiqua Parlamenti arrestra jus regium consuetudine niti docuerint, illudque deinceps Concilium Lugdunense approbaverit cum hac modificatione, nullamque aliam ejus asserendi probabilem causam invenerint Doctores Parisienses quàm vetustam consuetudinem ex æquitate profectam, mirum videri non debet si Reges qui primi leges in hac Regalium materia condiderunt ad fori usum accommodatas, jus illud coercuerint ad Ecclesias in quibus receptum erat Regem eo jure uti. Ita enim anno M C C C I. edixit Philippus Pulcher: *Item, quantum ad Regalias, quas nos & nostri prædecessores percipere assuevimus & habere in aliquibus Ecclesiis regni nostri, quando eas vacare contingit. Item Philippus Vale-*